

Ντετερμινισμός και ελεύθερη βούληση

Π4. Σήμερα αποφάσισα να αγοράσω το διαμέρισμα στο οποίο μένουμε με την οικογένειά μου.

Π3. Απ' ότι θυμάμαι εσύ έλεγες πως θα αγοράσεις οικόπεδο για να χτίσεις μονοκατοικία. Σίγουρα σε πίεσε η γυναίκα σου και άλλαξες γνώμη.

Π4. Όχι , απεναντίας πήρα την απόφαση τελείως ελεύθερος.

Π3. Μπά! Μπορεί ένας φυσικός να πάρει μίαν απόφαση τελείως ελεύθερος;

Π4. Τι σημασία έχει το επάγγελμά μας. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το χάρισμα της ελεύθερης βούλησης.

Π3. Το λέω γιατί εσείς οι φυσικοί πιστεύετε στον ντετερμινισμό.

Π4. Μιλάς σα να πιστεύω σε κάποια θρησκευτική αίρεση! Τα πράγματα όμως είναι πολύ ξεκάθαρα. Η φυσική μας διδάσκει οτι δοθέντων των φυσικών νόμων και των αρχικών συνθηκών ενός συστήματος η παραπέρα εξέλιξή του είναι εντελώς καθορισμένη. Αυτό είναι ο ντετερμινισμός. Αν πάλι είσαι θρήσκος να σου το πώ και με τα λόγια του Πασκάλ: Ο Θεός έθεσε τις αρχικές συνθήκες και τους νόμους, απο εκεί και πέρα η εξέλιξη του Σύμπαντος είναι καθορισμένη.

Π3. Αλλά και ο άνθρωπος είναι ένα φυσικό σύστημα.

Π4. Προφανώς!

Π3. Τότε όμως το μέλλον του ανθρώπου καθορίζεται απο το παρελθόν , το παρόν και τους φυσικούς νόμους. Άρα ο άνθρωπος δεν είναι ελεύθερος!

Π4. Αυτό δεν το είχα σκεφτεί ποτέ. Κάποιο λάθος θα έχει ο συλλογισμός μας.

Π3. Δεν νομίζω πως είναι λάθος ο συλλογισμός. Το συμπέρασμά μας έχει τη μορφή μιας συνεπαγωγής: Αν ο ντετερμινισμός ισχύει τότε δεν υπάρχει ελεύθερη βούληση.

Π4. Που είναι το ίδιο σα να λέμε: Αν υπάρχει ελεύθερη βούληση τότε δεν ισχύει ο ντετερμινισμός. Απίστευτο πόσο αντιφατικά μπορεί να είναι τα πιστεύω και οι πεποιθήσεις ενός ανθρώπου!